

Zpráva o využití badatelny v. ú. Archiv AV ČR v roce 2006

Výroční zpráva Masarykova ústavu – Archivu AV ČR za rok 2006 — příloha

Fondy Archivu AV ČR využilo 158 badatelů, z toho 26 zahraničních, což představuje oproti loňskému roku (133 badatelů vč. 20 zahraničních) mírný nárůst. Vyhledáno a připraveno bylo celkem 1658 badatelských objednávek (evidenčních jednotek od jednotlivých inventárních čísel po kartony).

V rámci zahraničních badatelů navštívilo badatelnu po jednom badateli z Francie, Indie, Itálie, Rakouska a Ruska, 4 badatelé z USA, po 5 badatelích z Německa a Slovenska a 7 badatelů z Polska.

Fondy využití badateli v roce 2006

Osobní fondy

Jaroslav Bidlo, Vojtěch Birnbaum, Alžběta Birnbaumová, Arnošt I. Bláha, Jaroslav Böhm, Ladislav Brtnický, František Burian, František Čáda st., Černý Adolf (pseudonym Rokyta Jan), Václav Dědina, Jiří V. Daneš, Josef Dobiáš, Eugen Dostál, Albína Dratvová, Drobné [osobní] fondy (sbírka), Gustav Friedrich, Julius Glücklich, Jaroslav Goll, A. D. Grigorjev, František Groh, Jaroslav Heyrovský, Jiří Horák, Otakar Hostinský, Václav Chaloupecký, Arnold Jirásek, Hermenegild Jireček, Karel Kadlec, Vladimír Kadlec, Radim Kettner, Vladimír Klecanda, Josef Král, Arnošt V. Kraus, František Krejčí, Kamil Krofta, Vincenc Lesný, František Lexa, Prokop Málek, František Mareš, Antonín Matějček, Otakar Matoušek, Karel Maydl, Jaroslav Milbauer, Alois Mrázek, Jan B. Novák, Zdeněk Nejedlý, Bohumil Němec, Lubor Niederle, František Novotný, Otakar Odložilík, Jan Opočenský, Emil Ott, Milada Paulová, Filip Počta, Jiřina Popelová-Otáhalová, Vincenc Pořízka, Vladimír Procházka I, Antonín Přecechtěl, Emanuel Rádl, František Rádl, Artuš Rektorys, František Roubík, Jan Rypka, Antonín Salač, Otto Seydl, August Seydler, Otakar Sommer, Fredinand Stiebitz, Emil Svoboda, Karel Svoboda, Karel Šandera, Josef V. Šimák, Ferdinand Špišek, Ladislav Štoll, Emil Utitz, Václav Vaněček, Václav Vážný, Josef Velenovský, Josef Velíšek, Vítězslav Veselý, Wilhelm Weizsäcker, Jaroslav Werstadt, Moriz Winternitz, Heinz Zatschek, Hilde Zatschek, František Závíška, Josef Zubatý,

Fondy institucí a sbírky

Česká akademie věd a umění, Československá národní rada badatelská, Československá společnost historická při ČSAV, Československá společnost pro vědeckou kinematografii při ČSAV, Brno, Československé ústředí pro mezinárodní spolupráci duševní a Sekretariát pro propagaci československých věd duchovných, Praha, Československý národní komitét pro vědeckou organizaci, Československý ústav historický, Řím, Filosofický ústav ČSAV, Fotosbírka Bohumila Vavrouška, Gesellschaft zur Förderung deutscher Wissenschaft, Kunst und Literatur in Böhmen, Historický klub, Historický ústav ČSAV, Jednota československých matematiků a fyziků, Jihočeské biologické centrum ČSAV, České Budějovice, Kabinet pro studia řecká, římská a latinská ČSAV, Klub moderních filologů, Komise pro organizaci vědeckých společností při ČSAV, Královská česká společnost nauk, Laboratoř grafických vyšetřovacích metod ČSAV, Laboratoř vědeckého filmu ČSAV, Brno, Masarykova akademie práce, Národohospodářský ústav při ČAVU, Národopisná společnost československá, Orientální ústav, Orientální ústav ČSAV, Pražský lingvistický kroužek, Presidium ČSAV, Řízení a správa ČSAV, Sbírka cestovních zpráv pracovníků ČSAV, Sekce VI. historická, Sekce VIII. filologicko-literární, Slovanský ústav, Slovanský ústav ČSAV, Sociologický ústav ČSAV, Státní archeologický ústav, Státní hvězdárna, Sudetendeutsche Anstalt für Landes- und Volksforschung, Liberec, Svaz okrašlovací v Praze, Světová federace vědeckých pracovníků – Regionální centrum Praha, Umělecké sbírky, Ústav etiky a religionistiky ČSAV, Brno, Ústav fyziky plazmatu ČSAV, Ústav fyziologických regulací ČSAV, Ústav jaderného výzkumu ČSAV, Řež u Prahy, Ústav pro etnografii a folkloristiku ČSAV, Ústav pro hydrodynamiku ČSAV, Ústav pro tvorbu a ochranu krajiny ČSAV, Ústav teorie a dějin umění ČSAV, Ústředí vědeckých pracovníků při Československé národní radě badatelské, Ústřední archiv ČSAV, Valná shromáždění členů ČSAV, Vědecké kolegium filosofie (a sociologie) ČSAV, Vědecké kolegium historie ČSAV, Vládní komise pro vybudování ČSAV, Výbor presidia ČSAV, Zahraniční odbor Úřadu presidia ČSAV

Studovaná témata

I. Osobnosti české vědy a kultury, jejich život a dílo

Jaroslav Heyrovský – polarografie; Biografie P. N. Savického (1895–1968); Subhas Chandra Bose (1920–1945); Jan Krčmář; Kamil Krofta (1876–1945); Josef Karásek (1868–1916); korespondence J. Pekař – J. V. Šimák; Biografie pracovníků české a německé univerzity; M. Winternitz, J. Werstadt; Theodor Veidl (1885–1946); F. J. Kinský (1739–1803); František Čáda – život a dílo (1865–1918); J.B. Foerster – prezident ČAVU 1931–1939; Jaroslav Goll; Jan Sobotka (1862–1931); František Čáda (1865–1918); H. Batowski v letech 1925–1938; Komeniologické studie Jiřiny Popelové-Otáhalové; Edvard Beneš; Alois Mrázek; Diplomatická metoda prof. Jindřicha Šebánka; Julius Glücklich 1876–1950; Václav Novotný (1869–1932); Korespondence J. Jireček – V. V. Tomek; Korespondence J. Jireček – V. V. Tomek; J.V. Šimák – zvanařství; Heyrovský a

Kemula (1930–1967); J. V. Šimák; Adolf Černý a Lužičtí Srbové; Antonín Salač a jeho sbírka orientálního textilu; Korespondence V.V. Tomka a J. Jirečka; Edvard Beneš 1935–1938; Miloš Matyáš; Bohumil Němec (popularizační literatura); Zdeněk Nejedlý (1878–1962); Korespondence J. Jirečka s V. V. Tomkem; Jan Rypka – jeho spolupráce s Univerzitnou knižnicou v Bratislave; Josef Dobiáš (1888–1972); Milada Paulová; Jaroslav Goll; Život a dílo Kamila Krofty; Prof. Josef Hyrtl, dr. Václav Staněk a Kristián Stefan; Antonín Salač (1885–1960); Jaroslav Böhm; František Burian; František Lexa a Národní muzeum; PhDr. Jan Hertl (1906–1965) – historik, pedagog, muzejník; Korespondence Max Brod – Artuš Rektorys 1947–1950; Akademik František Burian a dějiny medicíny ve vztahu ke speciální pedagogice; Politické působení prof. Dr. Bohumila Němce; Edice krupského „Bergbuchu“ Wilhelma Weizsäckera; Korespondence Jiří Horák – Matija Murko; Štefan Krčméry; Otakar Ostrčil.

II. Instituce ve vědě a kultuře, institucionalizace vědy

Slovanský ústav; ČAVU a ČSAV; Slovanský ústav 1928–1963; Pražský lingvistický kroužek; Prezidenti České akademie věd a umění (1890–1952); Jihočeské biologické centrum 1981–1990; Ústav pro etnografii a folkloristiku ČSAV 1985–1990; Ústav fyziologických regulací ČSAV a jeho spolupráce s Indii po r. 1970; Slovanský ústav ČSAV; Fonografická komise ČAVU; Dějiny Slovenskej historickej spoločnosti při SAV a Československé historické společnosti při ČSAV v letech 1968–1990; Egyptologický ústav a Orientální ústav v 50. letech 20. století; Archeologická komise ČAVU; Pražský lingvistický kroužek; Královská česká společnost nauk; Dějiny ČSAV – právní aspekty; Československý národní komitét pro vědeckou organizaci práce; Archeologická komise ČAVU; Jazyková poradna Ústavu pro jazyk český AV – historie.

III. Dějiny vědeckých oborů, dějiny vědy a techniky obecně, filosofie a věda

Česká technika počátkem 20. století; Postavy české orientalistiky; Slovenská historiografie 1945–1968; Čeští historici umění a jejich příspěvek k polemice Orient oder Rom 1890–1940; Dějiny lékařství 18.–20. století; Cesta českých historiků (F. Šmahel) do Francie 1956; Československá historiografie a mezinárodní historické kongresy; Česká účast na mezinárodních historických kongresech 1975–1985; Československá sociologie náboženství 1948–1989; Dějiny vědy 19.–20. století; Česko-slovenská historiografie v meziválečném období; Filosofie za protektorátu; Dějiny literárněvědné bohemistiky a germanistiky v Čechách a na Moravě; Mezinárodní kongres historických věd Moskva 1970; Elektronové teploty v ionizovaném plynu; Vydání knihy „Dějiny ruské filosofie“ ve Slovanském ústavu – svazek IV, 1939; Dějiny exaktních věd a techniky; Pražská germanistika do roku 1945; Československá sociologie 60. let 20. století.

IV. Německá věda v Čechách – osobnosti a instituce

Gesellschaft zur Förderung deutscher Wissenschaft, Kunst und Literatur in Böhmen; Biografie pracovníků české a německé univerzity; Heinz Zatschek (1901–1965); Moriz Winternitz; Němečtí archiváři a jejich činnost na poli „Ostforschung“ 1939–1945; Gramatika A. Schleichera z r. 1856–1857; Volksrat für Böhmen; Němečtí historikové; Weizsäckerovy studie k právu magdeburskému; Působení J. N. Ehrlicha na teologické fakultě pražské university.

V. Problematika emigrace z Ruska, resp. SSSR, a jejich pobyt v Československu

SSSR pohledem české historiografie 1918–1948; Běloruská emigrace v Praze (1918–1939); A. D. Grigorjev a jeho vazby na jiné ruské emigranty a české vědce v 1. polovině 20. století; Ukrajínští studenti v ČSR.

VI. Obecné dějiny, mezinárodní vztahy (i ve vědě) a spolupráce

Kontakty českých a polských historiků (19. a 20. století); Świat Słowiański – Feliks Koneczny, Polsko-české vědecké vztahy; Korespondence T. Kowalského s J. Rypkou a B. Hrozným; Okolnosti vzniku čs. Vlajky (1918–1920) a osoby, které se na ní podílely; Matija Murko a jeho korespondence s českými národopisci; Problémy utváření běloruské státnosti v letech 1917–1923; Role Francie na formování československých elit (1900–1948); Školní filmy ve vzdělávacím systému Československé republiky (1918–1939); Itálie v československé zahraniční politice po nástupu fašismu k moci; Rudolf Lodgman von Auen a jeho vztah k ČSR; Češi a Pompeje; T. G. Masaryk a realisté; Místopisné vztahy kulturních osobností 19. a 20. století; Reprezentace mimoevropských zemí v české společnosti 1890–1938; Československé zájmy v Perském zálivu 1918–1938; Československo – finské vztahy v období let 1918–1938; Pražské působení Huberta Beuve-Méryho a jeho kontakty s čs. politiky; České intelektuální elity 60. let 20. století; Hubert Ripka; Životní strategie generace roku 1848; Slovenská otázka 1939–1945 v kontextu polsko-československých vztahů; Společnost Karla Kramáře; Česká společnost 1848–1918; Migrace a transformace v českých zemích 1945–1950.

VII. Kultura, regionalistika, různé

Soupis památek horáždovického okresu – Řesanice; Zařízení třeboňského kostela 1367–1785; Česká meziválečná avantgarda a český surrealismus; Komunismus a kultura v Československu; Kultura a umění ve 20. století; Soupis památek uměleckých a historických; Patenbriefe (18./19. století); Národopisná společnost československá 1970–1991; Národopisná společnost československá 1893–1915; Liechtensteinové; Fotografická dokumentace lidového stavitelství; Podstata a význam křtu v křesťanství a v lidové víře; Společnost pro hudební výchovu 1934–1938.